

ВІДГУК
офіційного опонента кандидата педагогічних наук, доцента
Лісневської Аліни Леонідівни про дисертацію
Нуржинської Анастасії Володимирівни «Професійна підготовка
майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю в умовах дистанційної
форми навчання», представлену на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 –
теорія та методика професійної освіти

Сьогодні світ та суспільство переживають вибуховий розвиток інформаційних технологій, які вже принципово змінили нашу професійну діяльність, дозвілля, способи об'єднання у спільноти й навіть ставлення до самих себе. Перевага інформаційної складової над всіма іншими формами діяльності людини наразі є очевидним фактом. Отже й PR є феноменом інформаційного суспільства, який в інтернет-середовищі використовує та створює принципово нові можливості комунікування, моніторингу та впливу на свідомість мільйонів споживачів інформації.

Зміст професійної діяльності фахівців зі зв'язків з громадськістю визначається функціями, які вони виконують. Проте багатовимірність поняття «зв'язки з громадськістю (PR)», відсутність єдиних підходів і критеріїв, розмитість власне професійного поля діяльності піарників створює труднощі у визначенні змісту та технологій професійної підготовці зазначених фахівців. Тому, як бачимо, тема дослідження актуальна, вкрай важлива для нашого часу і відповідає окресленим потребам сучасності.

Нагальність порушеній проблемі підтверджується визначеними дисертанткою суперечностями між потребою у кваліфікованих фахівцях зі зв'язків з громадськістю на сучасного ринку праці та відсутністю значного досвіду підготовки майбутніх піарників, як наслідок цього – відсутність інноваційних методик викладання фахових дисциплін в умовах електронного навчання, недосконалість змісту та навчально-методичного супроводу. Зростання вимог до якості вищої освіти у світлі нових викликів інформаційної доби є очевидним, що потребує оптимізації процесу професійної підготовки зазначених

фахівців в закладах вищої освіти. Також існує певне протиріччя між необхідністю формування професійної компетентності майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю та недостатньою розробленістю технологічного забезпечення освітнього процесу їхньої професійної підготовки. Отже, актуальність представленого дослідження знаходиться в контексті реалізації суспільних, науково-теоретичних й практичних потреб в обґрунтуванні, розробці та експериментальній перевірці технології формування компетентності майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю у підготовці матеріалів для професійної діяльності в умовах дистанційного навчання.

Дисертація побудована на належній джерельній базі, авторкою проаналізовано 300 джерел (48 з яких іноземною мовою), в яких досліджувана проблема розглядається під кутом зору філософії освіти, психології, педагогіки, з використанням системного, особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, концепції інформатизації вищої освіти та ідеї щодо застосування систем дистанційного навчання в освітньому процесі закладів вищої освіти. Грунтовний та всебічний аналіз наукової літератури та джерел, глибоке усвідомлення авторкою проблеми, яке ґрунтуються на власному практичному досвіді, дозволили їй визначити загальну стратегію наукового пошуку та понятійно-категоріальний апарат, сформулювати мету й завдання дослідження.

Цінним здобутком Нуржинської А. В. є обґрунтування, визначення сутності та введенням до наукового обігу поняття «компетентність майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю у підготовці матеріалів для професійної діяльності». Також авторкою визначено критерії та рівні сформованості компетентності майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю у підготовці матеріалів, а саме – мотиваційно-ціннісний, змістовий, технологічний, результативний, обґрунтований розроблено технологію її формування в умовах використання дистанційної форми навчання у процесі професійної підготовки, що містить концептуальну, змістову та процесуальну складові.

Перевагою дисертаційної роботи Нуржинської А. В. є також її практичне значення, яке полягає в розробці електронного навчального комплексу на базі

системи дистанційного навчання. Удосконалено навчально-методичний супровід у вигляді електронного навчального курсу дисципліни «Public Relations Writing: Technologies and Implementation Course» в системі дистанційного навчання. Цікаво, що розроблений він англійською мовою. Це, безперечно, глобалізує доступ до нього в інтернет-середовищі. До того ж здобувачка для роботи з курсом та формування зазначеної компетенції пропонує глобальні інформаційні ресурси та online інструменти в налагодження комунікації та розповсюдження контенту майбутніми фахівцями зі зв'язків з громадськістю, а саме – SMM (social media marketing у соціальних мережах), інтернет-видання та інші конвергентні медіа, чати, форуми, вебінари, відеоконференції, дошки повідомлень тощо. Досить цінним для фахівців із зв'язків з громадськістю є інструменти *Google Analytics*. Зокрема, Google Analytics надає такі інструменти для аналізу як: аналіз вмісту, соціальний аналіз, аналіз мобільних пристройів, аналіз конверсій, аналіз рекламної діяльності тощо

У першому розділі дисертаційної роботи представлені результати аналізу напрацювань вітчизняних та зарубіжних учених із означеної проблеми, що надало змогу здобувачці виокремити кілька підходів до розуміння сутності поняття «зв'язки з громадськістю» («public relations» або «PR») – як соціальної взаємодії, технології управління, як системи інформаційно-аналітичних та процедурно-технологічних дій тощо. Авторка також зазначає, що професійна підготовка майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю у закладах вищої освіти здійснюється за трьома моделями освіти майбутніх фахівців – «академічна модель», «журналістська модель» та «бізнес-модель» (за В. Корольком). Дисертантою доведено, що компетентність фахівців зі зв'язків з громадськістю у підготовці матеріалів до діяльності є показником їх якісної професійної підготовки в закладах вищої освіти, а одним із шляхів її оптимізація є комплексне розведження системи дистанційного навчання.

У другому розділі розглянуті існуючи системи дистанційного навчання у ЗВО та визначено сучасний їх стан застосування у професійній підготовці майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю. Також, на наш погляд, дуже

доречною є схематична інтерпретація дистанційного навчання майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю на рис. 1.7.

Унікальним доробком є педагогічна технологія формування компетентності у професійній підготовці майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю в умовах дистанційного навчання, також авторкою виокремлено етапи впровадження технології, а саме: діагностико-мотиваційний етап та етап активного формування компетентності.

Також розроблений педагогічний інструментарій авторської технології, що представлений формами (навчальні заняття, позааудиторна робота, самоосвіта) на базі платформ масового навчання online (<https://www.coursera.org/>, <https://www.edx.org/>, <https://prometheus.org.ua/>) та методами й засобами дистанційного навчання.

Загалом можна погодитись з розробленим авторкою критеріальним інструментарієм щодо визначення рівнів компетентності з підготовки матеріалів для діяльності зі зв'язків з громадськістю, що містить такі критерії, як мотиваційно-ціннісний, змістовий, технологічний, результативний.

У третьому розділі дисертації репрезентовано експериментальну частину роботи, в якій представлено генеральну сукупність вибірки та її розподіл, розкрито загальну логіку експерименту. Кількісна і якісна інтерпретація результатів експериментально-дослідного навчання дозволила Нуржинській А. В. підтвердити ефективність технології формування компетентності у професійній підготовці майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю в умовах дистанційного навчання.

Загальні висновки засвідчують самостійність та достатню наукову підготовленість здобувачки, відповідають поставленим завданням.

Зміст автореферату є ідентичним основним положенням дослідження, які в меншому обсязі представлені в тексті дисертації. Основні положення та результати дослідження відображені в 12 публікаціях та 5 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

У цілому позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Нуржинської А. В., висловимо деякі зауваження та побажання.

1. У підрозділі 1.1. авторкою представлена дефініції «public relations», які характеризують дане поняття з точки зору різних підходів – альтруїстичного, компромісного, прагматичного. Проте не зовсім зрозуміло – який саме варіант або змішане формулювання використовує дисертантка у процесі обґрунтування під час опису критеріїв сформованості компетентності майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю у підготовці матеріалів у професійної діяльності.

2. У процесі обґрунтування структури компетентності майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю у підготовці матеріалів до професійної діяльності авторка зазначає, що професійна підготовка зазначених фахівців у закладах вищої освіти здійснюється за трьома моделями освіти майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю – «академічна модель», «журналістська модель» та «бізнес-модель» (за В. Корольком). На яку саме модель орієнтувалась дисертантка під час розробки складників та алгоритму технології формування визначеного інтегрованої професійної компетентності?

3. У підрозділі 2.3. надається характеристика змістового та процесуального компонентів технології професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю. Так що ж саме має на увазі дисертантка – технологію формування певної компетентності зазначених фахівців чи технологію загальної професійної підготовки.

4. Ураховуючи ґрутовну англомовну складову дисертації (майже всі інформаційні ресурси та інструменти дистанційного навчання, зокрема, соціальні медіа цифрового сервісу уряду Великобританії (<https://gdsengagement.blog.gov.uk/playbook/> стор. 156), представлено англійською мовою, виникає питання: чому в структурі визначеній авторкою компетентності не подається такий структурний складник, як володіння іноземною мовою?

Проте зроблені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку результатів представленої дисертаційної роботи.

Підсумовуючи, можемо констатувати, що дисертація «Професійна підготовка майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю в умовах дистанційної форми навчання» є самостійною завершеною роботою, яка за рівнями наукової новизни та практичного значення відповідає чинним вимогам пп. 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету міністрів України № 567 від 24 липня 2013 р. (зі змінами, внесеними Постановою КМУ № 656 від 19 серпня 2015 р.), а її автор Нуржинська Анастасія Володимирівна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти.

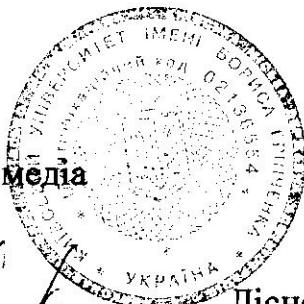
Офіційний опонент

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри журналістики та нових медіа

Київського університету

імені Бориса Грінченка

Лісневська А.Л.

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554

ВЛАСНОРУЧНИЙ ПІДПИС

Лісневська А.Л. ЗАСВІДЧУЮ

ПІБ: Лісневська А.Л.
ПІДПИС: